

PROJECTE: *Accions educatives dirigides a joves*

RESULTATS DE L'ENQUESTA DE L'ACCIÓ EDUCATIVA:

Com prevenim, com gaudim?

ANY 2016

Barcelona, 2016

INTRODUCCIÓ	2
RESULTATS PRE-TEST	2
PERFIL DE LA MOSTRA.....	2
ESTEREOTIPS DE GÈNERE	3
PRÀCTIQUES SEXUALS.....	5
SATISFACCIÓ SEXUAL	7
ÚS MESURES PREVENTIVES.....	9
FONTS D'INFORMACIÓ.....	14
CONEIXEMENTS I PERCEPCIONS SOBRE PREVENCIÓ DEL VIH I SALUT SEXUAL	15
RESULTATS COMPARACIÓ PRE-POST TEST	17
PERFIL DE LA MOSTRA.....	17
ESTEREOTIPS DE GÈNERE	17
ÚS MESURES PREVENTIVES.....	19
CONEIXEMENTS I PERCEPCIONS SOBRE PREVENCIÓ DEL VIH I SALUT SEXUAL	20
CONCLUSIONS.....	22

INTRODUCCIÓ

QUÈ ÉS *Com Prevenim, Com Gaudim?*

Com Prevenim, Com Gaudim? (a partir d'ara CPCG) és una acció educativa de promoció de la sexualitat saludable de SIDA STUDI que es caracteritza per:

Públic destinatari: Joves que prioritàriament hagin participat en el curs escolar anterior a l'acció educativa *Prevenir per Gaudir*.

Durada: 2 sessions de 2 hores

Número màxim de participants: 30

Ponents: Parella pedagògica (una educadora y un educador)

RESULTATS PRE-TEST

PERFIL DE LA MOSTRA

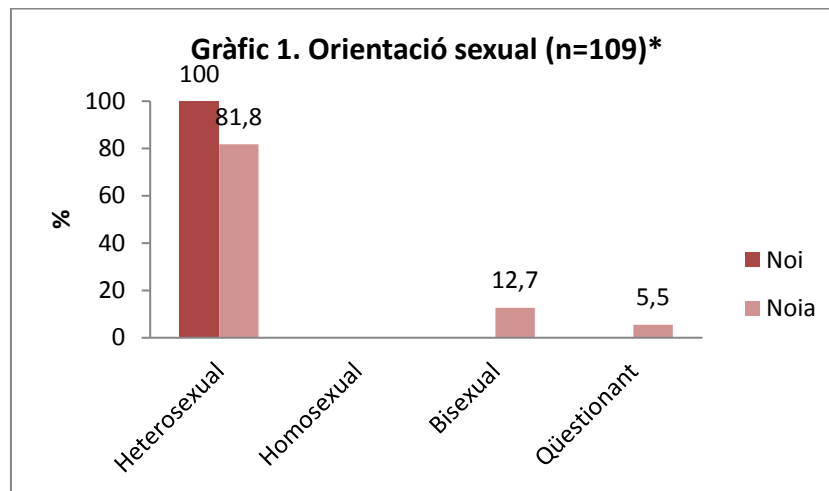
Un total de 109 joves de 1r de Batxillerat distribuïts en 2 centres educatius de la ciutat de Barcelona (vegeu Taula 0) han emplenat correctament el qüestionari PRE-Test. El 49,5% de la mostra són nois i el 50,5% noies. L'edat mitjana es de 16,2 anys (DE: 0,43). El 96,3% són nois/es nascuts a l'Estat espanyol.

Centre educatiu	Localitat	Tipologia de centre educatiu	Nombre d'alumnes	Curs
Salesians Horta	Barcelona	Privat	61	1r BAT
Salesians Rocafort	Barcelona	Privat	48	1r BAT
Total			109	

La **Taula 1** mostra l'origen de pares/mares dels/les joves:

	%
Origen pare:	
Espanyols	92,7
Altres	7,3
Origen mare:	
Espanyoles	91,7
Altres	8,3

Si bé la majoria de noies i tots els nois es consideren heterossexuals, un 18,2% de les noies es defineixen com a bisexuals o s'ho estan qüestionant (**Gràfic 1**).

* $p < 0,05$

ESTEREOTIPS DE GÈNERE

A la **Taula 2** es mostra la distribució de la mostra segons la seva opinió en relació als estereotips de gènere. Els ítems estan ordenats segons els valors de les mitjanes (de més a menys acord). Les diferències estadísticament significatives en les mitjanes de cada ítem segons sexe estan indicades amb un asterisc.

Els ítems que presenten un major acord entre els/les joves són (valors globals de la mitjana >6):

- Hauria de permetre's a nois i noies escollir la seva orientació sexual
- Les dones lesbianes haurien de ser acceptades amb normalitat
- Hauria de considerar-se "normal" que una persona homosexual sigui presidenta del govern

Al contrari, els ítems que presenten un major desacord entre els/les joves són (valors globals de la mitjana <2):

- Tot i el respecte que mereixen, és natural que no es permeti el matrimoni homosexual
- Tot i que pot semblar dur, ni ara ni mai ha de permetre's que les parelles homosexuals adoptin nens/es ja que pot resultar perjudicial que ambdós pares siguin del mateix sexe

S'observen diferències significatives per sexes en les mitjanes dels ítems:

- Hauria de considerar-se "normal" que una persona homosexual sigui presidenta del govern
- Hauria de permetre's a nois i noies escollir la seva orientació sexual

En ambdós casos les noies presenten valors més elevats, indicant que estan més d'acord amb els ítems en major proporció que els nois.

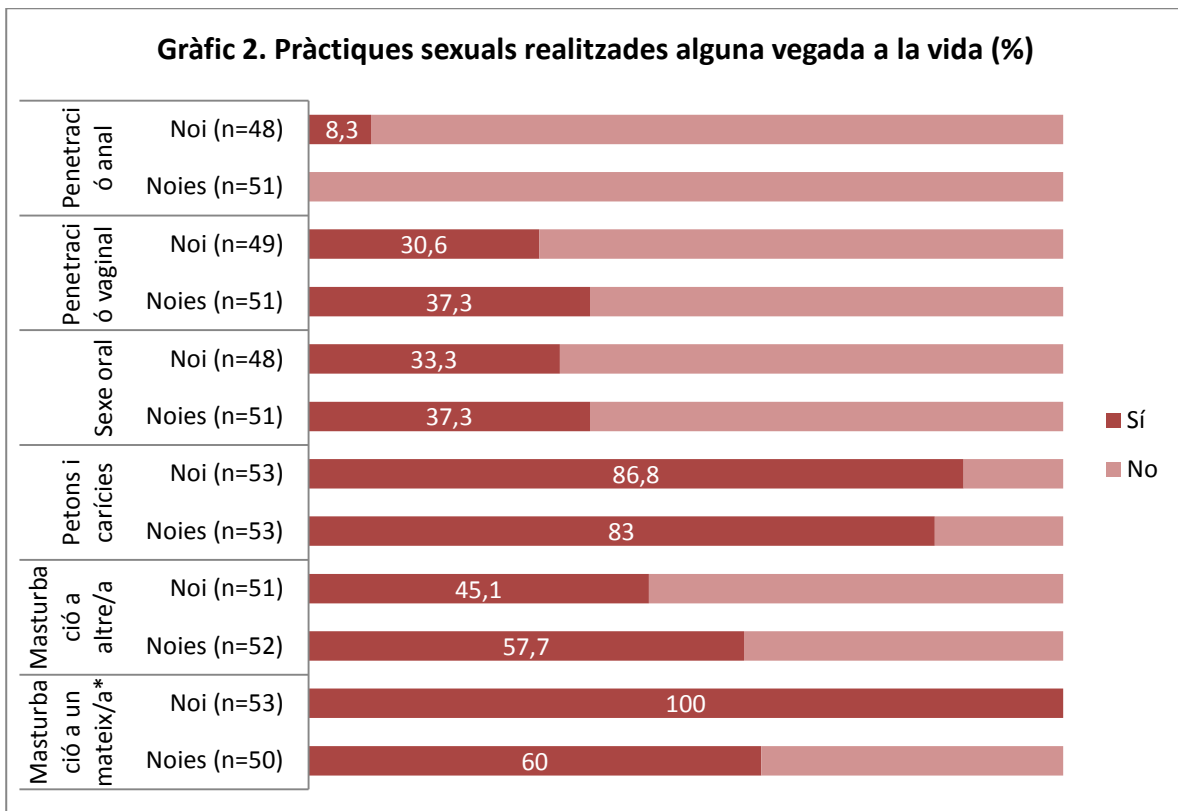
Taula 2. Opinions sobre els estereotips de gènereº			
		Mitjana	DE
Hauria de permetre's a nois i noies escollir la seva orientació sexual*	Global (DE)	6,81 (0,80)	
	Nois	6,63	1,1
	Noies	7,0	0
Les dones lesbianes haurien de ser acceptades amb normalitat	Global (DE)	6,69 (1,02)	
	Nois	6,52	1,34
	Noies	6,85	0,52
Hauria de considerar-se "normal" que una persona homosexual sigui presidenta del govern*	Global (DE)	6,43 (1,39)	
	Nois	6,04	1,82
	Noies	6,82	0,55
En general, els nois acostumen a tenir impulsos sexuals més forts	Global (DE)	4,53 (1,97)	
	Nois	4,66	1,85
	Noies	4,40	2,1
Encara que no ho vulguin reconèixer, les dones sempre se sentiran més atretes pels homes forts i virils	Global (DE)	4,47 (2,08)	
	Nois	4,54	1,9
	Noies	4,40	2,26
No hi ha manera de canviar el fet que una dona que surti de nit sempre tindrà més probabilitats que un home de trobar-se amb problemes	Global (DE)	4,31 (1,83)	
	Nois	4,28	1,8
	Noies	4,33	1,87
És natural que els pares tendeixin a concedir més llibertat als fills nois perquè les noies sempre corren més riscos	Global (DE)	3,66 (2,14)	
	Nois	3,87	2,12
	Noies	3,44	2,16
Per naturalesa, els nois necessiten masturbar-se més que les noies	Global (DE)	3,57 (2,18)	
	Nois	3,72	2,22
	Noies	3,42	2,15
És més adequat que els nois prenguin la iniciativa en les relacions sexuals	Global (DE)	2,82 (1,80)	
	Nois	3,00	1,73
	Noies	2,64	1,86
En general, si una dona no està casada ni viu amb parella acostuma a ser perquè no ha trobat ningú que s'enamori d'ella	Global (DE)	2,34 (1,64)	
	Nois	2,55	1,66
	Noies	2,15	1,6
Tot i el respecte que mereixen, és natural que no es permeti el matrimoni homosexual	Global (DE)	1,77 (1,55)	
	Nois	1,98	1,73
	Noies	1,56	1,34
Tot i que pot semblar dur, ni ara ni mai ha de permetre's que les parelles homosexuals adoptin nens/es ja que pot resultar perjudicial que ambdós pares siguin del mateix sexe	Global (DE)	1,66 (1,43)	
	Nois	1,93	1,75
	Noies	1,40	0,97

^º Escala de 1 a 7 (1-Totalment en desacord; 7-Totalment d'acord). * diferències estadísticament significatives en les mitjanes

PRÀCTIQUES SEXUALS

El **Gràfic 2** mostra les pràctiques sexuals realitzades per els nois i noies alguna vegada a la vida.

- El 84,9% de nois/es han tingut algun contacte sexual amb una parella (masturbació a un altre, sexe oral, petons i carícies i/o, penetració anal o vaginal).
- El 41% nois i noies han practicat sexe oral, la penetració anal o vaginal alguna vegada a la vida (41/100) i el 34% de nois/es han realitzat pràctiques amb penetració (34/100).
- En la única pràctica que s'observen diferències entre nois i noies és la masturbació a un mateix, essent els nois qui la practiquen amb més freqüència (100% respecte el 60% de les noies).
- El 100% dels nois que han masturbat a un altre afirmen haver realitzat alguna vegada la masturbació a un mateix. Entre les 28 noies que han masturbat a un altre, el 30% afirma que no s'ha masturbat mai a si mateixa.

* $p < 0,05$

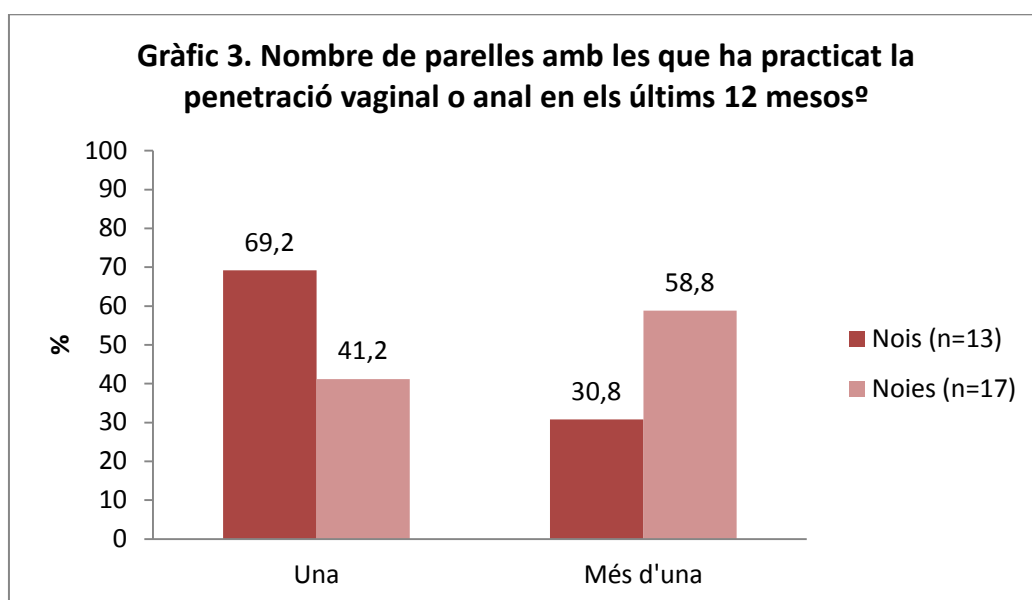
Les edats d'inici de les diferents pràctiques sexuals es mostren a la **Taula 3**.

Taula 3. Edat mitjana d'inici a les pràctiques sexuals					
		N que fan la pràctica	<i>N dels que realitzen la pràctica que contesten</i>	Mitjana edat d'inici	DE
Masturbació a un mateix/a*	Noi	53	42	12,2	1,2
	Noia	30	20	14,1	1,8
Masturbació a altre/a	Noi	23	20	14,6	1,7
	Noia	30	21	15,2	0,9
Petons i carícies	Noi	46	34	13,2	1,8
	Noia	44	28	13,7	1,4
Sexe oral	Noi	16	15	15,1	0,9
	Noia	19	13	15,2	0,8
Penetració vaginal	Noi	15	13	15,2	1
	Noia	19	13	15,3	0,8
Penetració anal	Noi	4	4	13,5	3,3
	Noia	0	0	-	-

Limitacions: no es pot extrapolar al total de joves que han realitzat la pràctica, especialment si els percentatges de resposta no arriben al 70%; * $p < 0,05$.

Els nois inicien abans la masturbació a un mateix que les noies. En la resta de pràctiques sexuals no s'observen diferències per sexes.

En quant al nombre de parelles amb les quals els/les joves han practicat la penetració (vaginal i/o anal) els darrers 12 mesos, no s'observen diferències entre nois i noies (**Gràfic 3**).

^º només responen els 30 nois/es que han practicat la penetració anal i/o vaginal

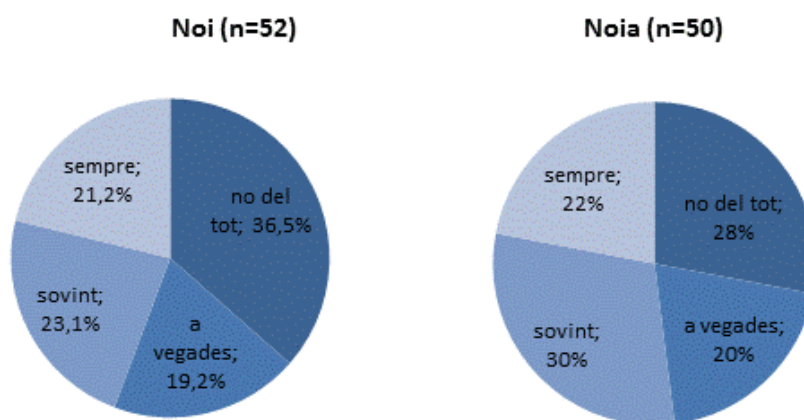
Al voltant d'una quarta part dels nois/es han tingut almenys una parella amb qui han realitzat la penetració vaginal i/o anal en els últims 12 mesos (n= 30; 27,5%). Entre aquests, al voltant de la meitat dels nois i noies (46,7%) diuen haver-ne tingut més d'una.

Si considerem els nois/es que diuen haver practicat la penetració anal i/o vaginal alguna vegada a la vida i responen a la pregunta (n=33), el 88,9% dels nois i noies han tingut almenys una parella els últims 12 mesos.

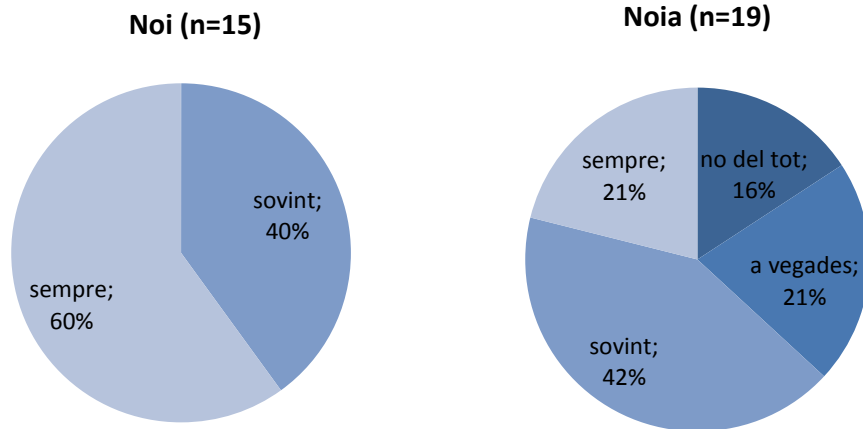
SATISFACCIO SEXUAL

Es va preguntar a tots els nois i noies quin és el nivell de satisfacció amb la vida sexual dels últims 12 mesos. Al voltant d'un terç dels nois i noies no estan del tot satisfets (32,4%) i no hi ha diferències per sexes (Gràfic 0.a).

Gràfic 0.a. Satisfacció amb la vida sexual els últims 12 mesos (mostra total)

Si es considera, només als/a les nois/es que han tingut algun tipus de contacte sexual amb una parella (aquells que han practicat la masturbació a un altre, el sexe oral, petons i carícies o la penetració alguna vegada a la vida), la proporció de nois/es menys satisfets disminueix lleugerament (26,7%).

Gràfic 0.b. Satisfacció amb la vida sexual els últims 12 mesos (entre els que han practicat la penetració vaginal i/o anal)** $p=0,026$

En canvi, si tenim en compte els nois i noies que han practicat la penetració anal/vaginal alguna vegada si s'observen diferències estadísticament significatives, sent els nois els que presenten una major satisfacció (Figura 0.b).

Si tenim en compte la satisfacció sexual segons nombre de parelles, no s'observen diferències entre els que han tingut una parella amb la que han practicat la penetració anal/vaginal i els que n'han tingut més d'una.

Hi ha 6 noies i cap noi que han practicat la masturbació a la parella, però que no s'han masturbat ells/es mateixos/es. El 66,6% (n=4) d'aquestes noies declaren estar sovint o sempre satisfetes amb la seva vida sexual dels últims 12 mesos.

ÚS MESURES PREVENTIVES

Als/A les joves que havien practicat la penetració anal i/o vaginal els últims 12 mesos se'ls preguntava si havien utilitzat algun mètode preventiu en aquest període. La **Taula 4** mostra les opcions preventives escollides en els darrers 12 mesos en les pràctiques sexuals amb penetració.

Taula 4. Opcions preventives escollides en les pràctiques anals i/o vaginals (últims 12 mesos)					
	% dels que han realitzat les pràctiques que contesten	Mai (%)	Alguna vegada (%)	Gairebé sempre (%)	Sempre (%)
Preservatiu penis (n=31)	86,1	12,9	3,2	25,8	58,1
Preservatiu vagina (n=28)	77,8	92,9	3,6	0	3,6
Pastilla anticonceptiva (n=29)	80,6	82,8	6,9	3,4	6,9
Marxa enrere (n=29)	80,6	58,6	37,9	0	3,4
Pastilla del dia després (n=29)	80,6	69,0	31	0	0

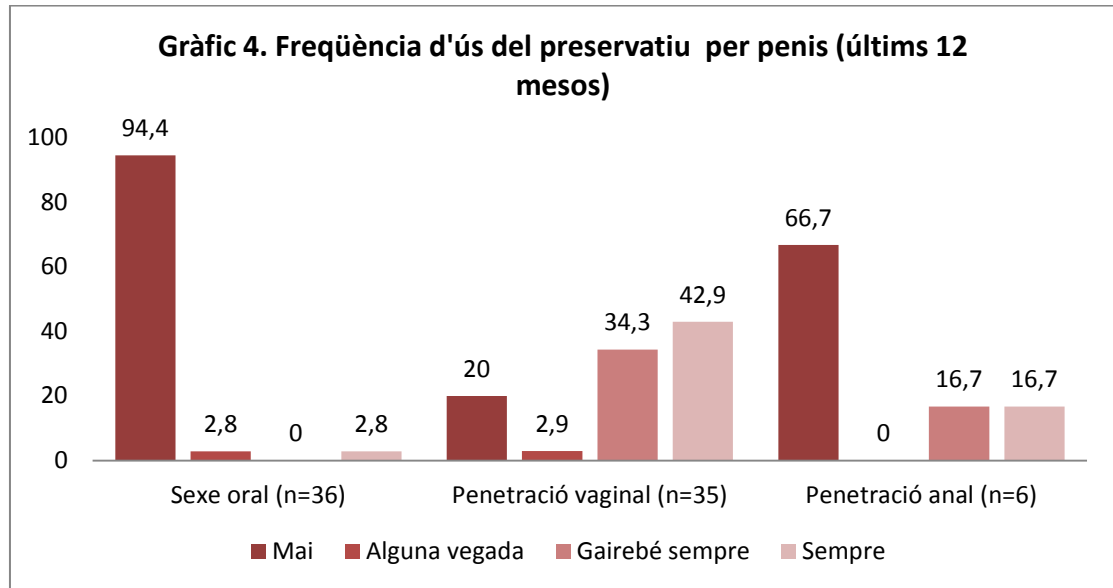
Base: aquesta pregunta la responen sols els 17 nois i 19 noies que deien haver realitzat la penetració anal i/o vaginal en el darrer any; Limitacions: el poc nombre de joves que han realitzat les pràctiques i que responen dificulta la interpretació de les dades

Per aquest ordre, l'opció preventiva més utilitzada en el darrer any (alguna vegada, gairebé sempre o sempre), tant per nois com per noies, és el preservatiu per penis (87,1%), seguit de la marxa enrere que és utilitzada (alguna vegada, gairebé sempre o sempre) pel 41,3% dels nois/es.

Motius pels quals han escollit les opcions preventives (respostes múltiples):

- Preservatiu per penis: 80,8% per prevenir l'embaràs, prevenir ITS i prevenir el VIH (tots els motius exposats); el 19,2% per prevenir l'embaràs i 3,8% per prevenir el VIH.
- Preservatiu vaginal: el 33,3% per prevenir embaràs, el 33,3% per prevenir el VIH
- Pastilla anticonceptiva: el 66,7% per prevenir embaràs i el 16,7% per tots els motius exposats.
- Marxa enrere: 72,7% per prevenir embaràs i el 18,2% per tots els motius exposats
- Pastilla del dia després: 100% per prevenir embaràs.

El **Gràfic 4** mostra la freqüència d'ús del preservatiu en el sexe oral, vaginal i anal. Cal remarcar que en el cas de la penetració anal el baix nombre d'efectius dificulta la interpretació de les dades.

Una elevada proporció de nois/es no utilitzen mai el preservatiu masculí pel sexe oral (94,4%) i el 66,7% no l'utilitzen mai en la penetració anal. Al contrari, el 77,2% de nois/es l'utilitza gairebé sempre o sempre en la penetració vaginal.

L'ús del preservatiu a la darrera relació sexual es va preguntar als 17 nois i 19 noies que declaraven haver realitzat la penetració anal i/o vaginal alguna vegada en el darrer any (n=36). El 69,7% dels joves va afirmar haver usat un preservatiu en la seva darrera relació sexual amb penetració. No s'observen diferències significatives segons sexe.

D'entre els nois/es que no havien usat el preservatiu (n=10), 22,2% van declarar com a motius principals que no els agradava i un 22,2% declaraven que ell o la seva parella estaven usant algun altre mètode. La poca mida mostral fa que aquesta variable s'hagi d'interpretar amb cautela.

La **Taula 5** mostra l'actitud dels/les joves en diferents situacions que plantegen la capacitat de negociació en l'ús del preservatiu.

Amb la parella estable, la majoria de nois/es intentarien convèncer la parella d'usar el preservatiu en el cas que la parella no volgués usar-lo en les relacions sexuals. Hi ha diferències en la proporció que afirma que accediria perquè en té ganes i que confia amb la seva parella, percentatges superiors entre els nois en relació a les noies (19,2% respecte 3,7%).

Amb una parella ocasional, són més les noies que es negarien rotundament a tenir relacions sexuals amb una parella ocasional sense preservatiu (77,2% respecte 17%) mentre que els nois intentarien convèncer la parella d'utilitzar-lo (45,3% respecte 9,3%).

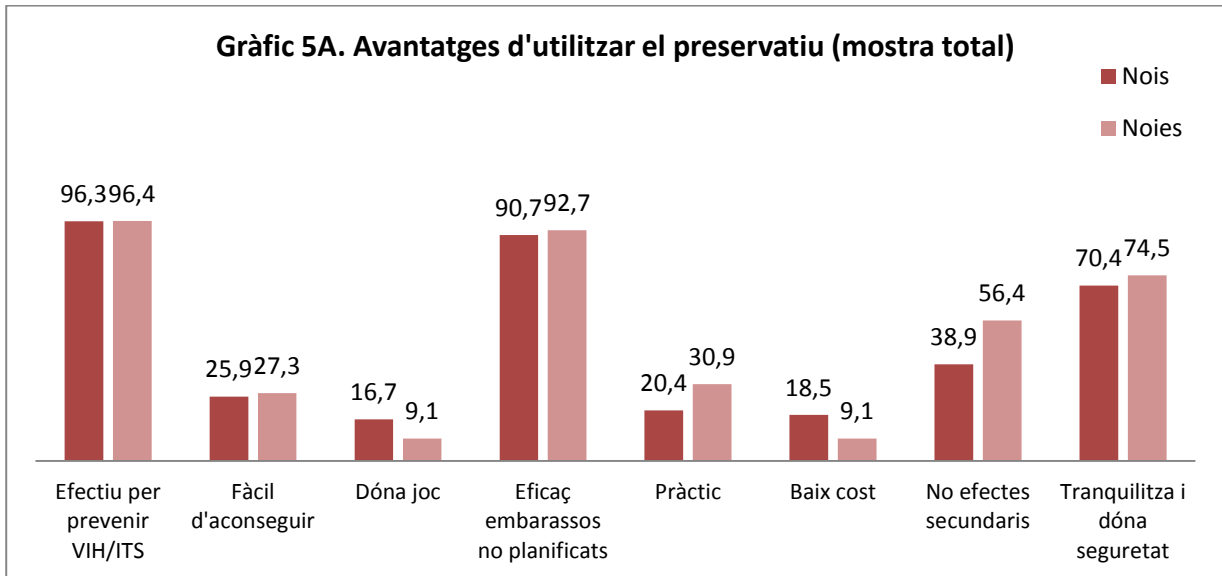
Taula 5. Capacitat de negociació		
	Nois (n=52) %	Noies (n=54) %
Una nit estàs amb la teva parella i decidis mantenir relacions sexuals (amb penetració), però ell/ella no vol utilitzar preservatiu aquella nit... Què fas?*		
No faig res i ens posem a dormir o a veure una pel·lícula	7,7	11,1
Seguim amb altres pràctiques sense realitzar la penetració	30,8	35,2
Intento convèncer-la/lo d'utilitzar el preservatiu	42,3	50
Accedeixo, en tinc ganes, per un dia no passarà res i confio en la meua parella**	19,2	3,7

* $p=0,87$; **diferències significatives entre les categories

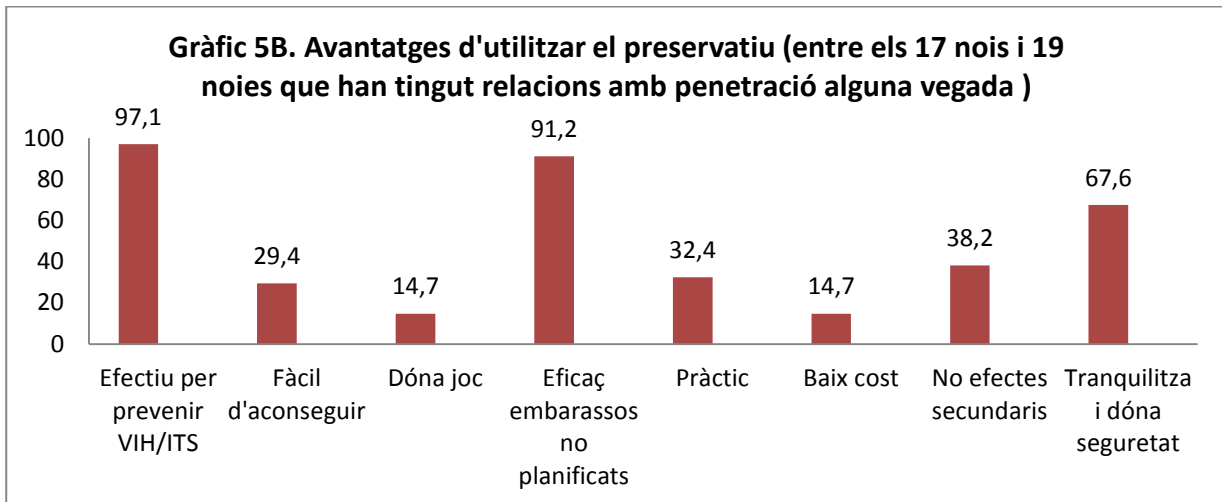
	Nois (n=53) %	Noies (n=54) %
Una nit "boja" trobes parella i et demana tenir relacions sexuals (amb penetració) sense preservatiu... Com reaccions? *		
Em nego rotundament i segueixo la festa**	17,0	72,2
Seguim amb altres pràctiques sense realitzar penetració	26,4	18,5
Intento convèncer-la/lo d'utilitzar el preservatiu**	45,3	9,3
Si la nit és boja de veritat, ni m'ho plantejo i ho faig sense preservatiu**	11,3	0,0

* $p<0,05$; **diferències significatives entre les categories

El **Gràfic 5A** (mostra total) i el **Gràfic 5B** (entre els 15 nois i les 19 noies que han realitzat la penetració anal i/o vaginal alguna vegada) mostren les avantatges d'utilitzar el preservatiu.

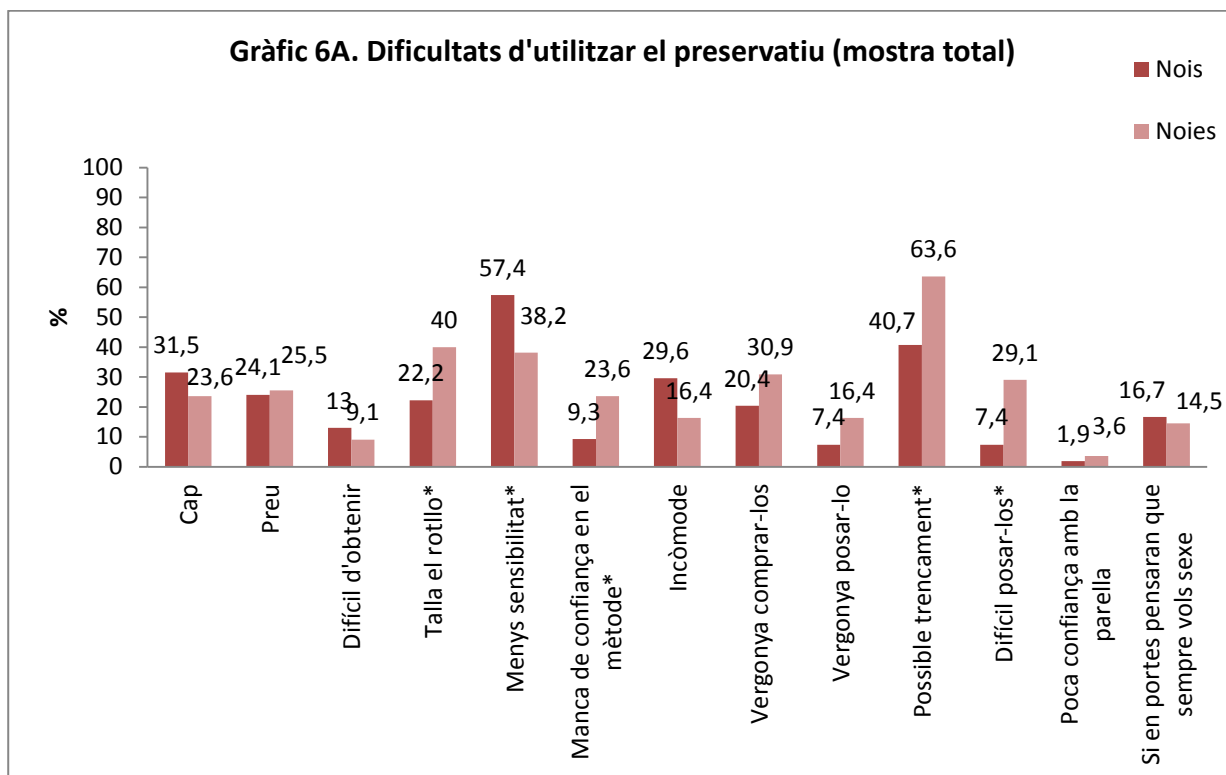

En la mostra total, les avantatges més citades del preservatiu tant per nois com per noies són l'eficàcia per prevenir el VIH/ITS (96,3%) i els embarassos (91,7%). No s'observen diferències entre nois i noies.

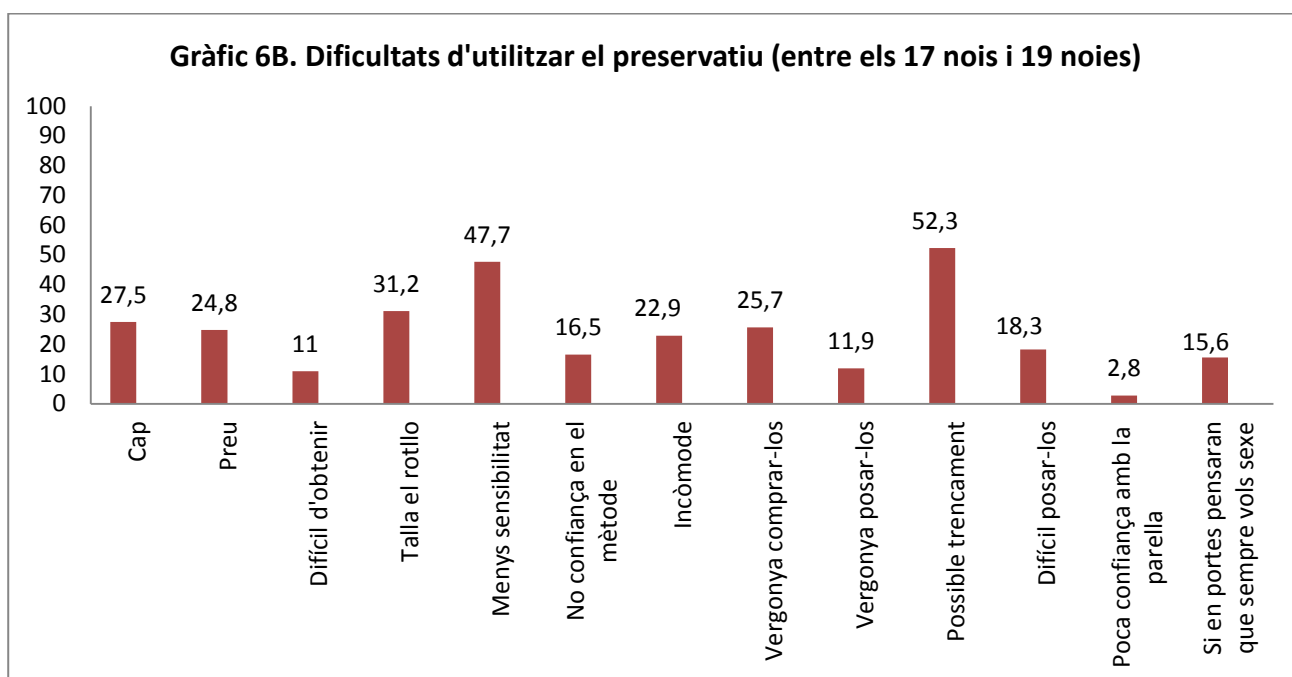
Els nois/es que han mantingut relacions sexuals amb penetració alguna vegada destaquen les mateixes avantatges del preservatiu que la mostra total, sent l'eficàcia per prevenir el VIH/ITS l'opció destacada amb més freqüència (97,1%) (**Gràfic 5B**).

El **Gràfic 6A** (mostra total) i el **Gràfic 6B** (entre els 34 joves que han realitzat la penetració anal i/o vaginal alguna vegada i que contesten a la pregunta) presenten les dificultats que troben els joves a l'utilitzar el preservatiu.

* diferències estadísticament significatives

En la mostra total, el principal inconvenient pels nois és la pèrdua de sensibilitat (57,4%) i per les noies la por a un possible trencament (63,6%). En aquests inconvenients s'observen diferències entre nois i noies. Tot i que en proporcions menors, les noies declaren amb més freqüència que els nois que el preservatiu talla el rotllo (40% i 22,2% respectivament).

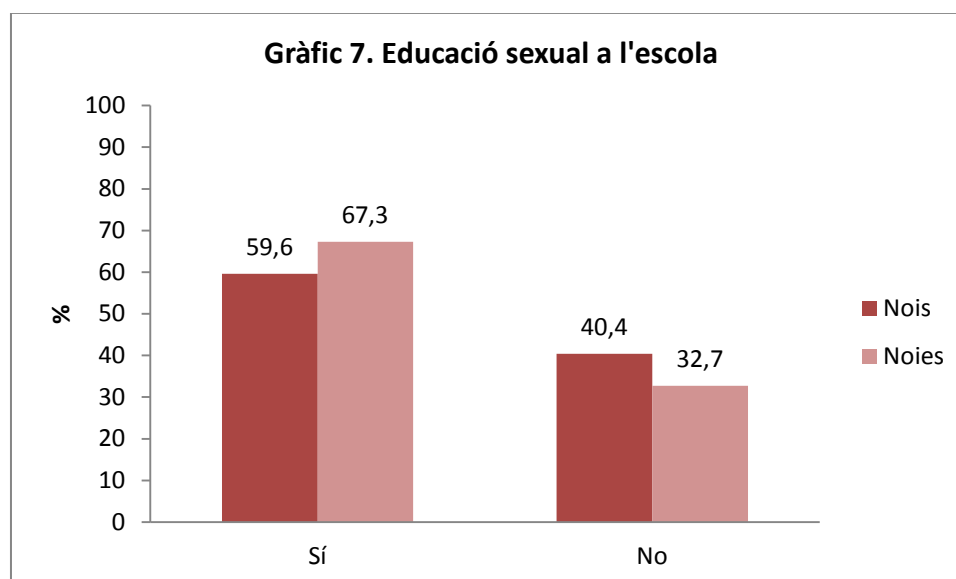

Quan es considera els nois/es que han realitzat la penetració alguna vegada, també s'observen les mateixes dificultats alhora d'utilitzar el preservatiu que en el conjunt de la mostra. La por a un possible trencament i la pèrdua sensibilitat (declarada per 52,3% i 47,7% dels nois/es respectivament). (Gràfic 6B).

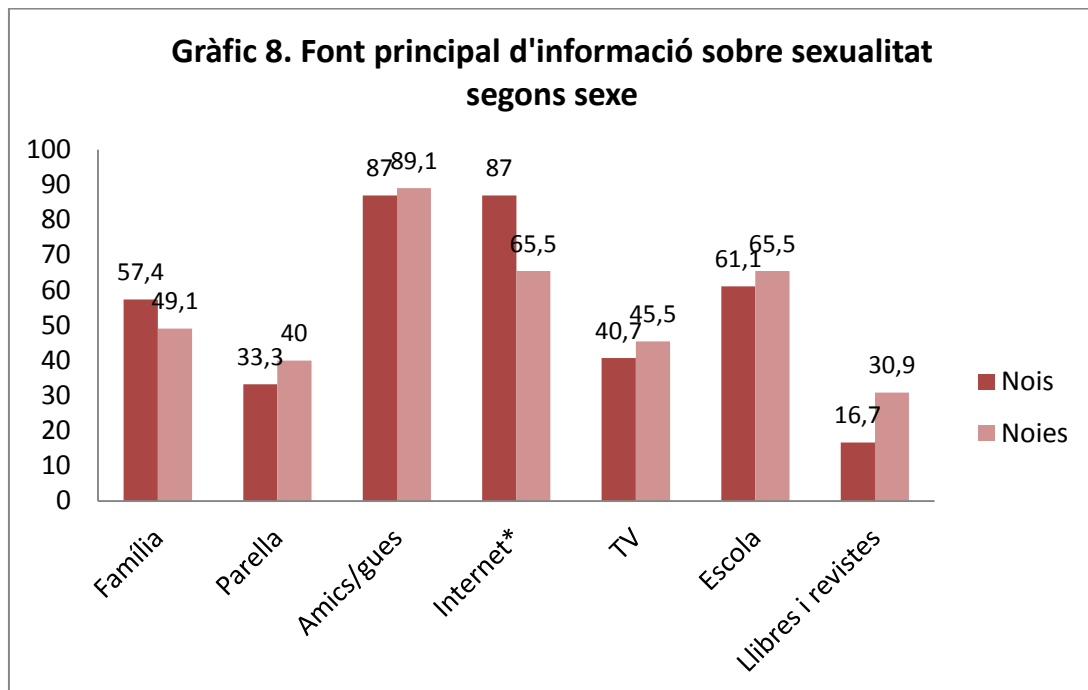
Cap jove afirma que ell/a o la seva parella alguna vegada ha tingut un avortament. Un 8,9% dels joves (6 noies i 3 nois) afirmen haver fet servir el tractament post-coital. Entre els/les que l'han utilitzat: 22,2% una vegada i 77,7% dues vegades o més. Si tenim en compte els nois i noies que han penetrat (vaginal) alguna vegada, el percentatge d'ús del tractament post-coital es del 27,3%.

FONTS D'INFORMACIÓ

El percentatge del conjunt de nois i noies que afirma haver rebut educació sexual a l'escola, a banda dels tallers de SIDA STUDI, és del 63,6%, sense observar diferències entre nois i noies (Gràfic 7).

El **Gràfic 8** mostra les quatre fonts principals d'informació sobre sexualitat dels/les joves per ordre d'importància.

La font d'informació principal en nois i noies són els amics (87% i 89,1% respectivament) seguit d'Internet, sobretot en el cas dels nois (87%) però també per les noies (65,5%). L'escola és també un font citada per un elevat percentatge de nois i noies (61,1% i 65,5%). La font d'informació menys citada tant per nois com per noies són els llibres i revistes (16,7% i 30,9%).

CONeixEMENTS I PERCEPCIONS SOBRE PREVENCIÓ DEL VIH I SALUT SEXUAL

Les **Taules 6 i 7** presenten el grau d'acord dels nois i les noies amb diferents ítems sobre coneixements sobre prevenció del VIH i percepcions sobre la salut sexual.

En quan als coneixements, no s'observen diferències entre els nois i les noies. Alguna diferència apareix en relació a les actituds i percepcions sobre VIH/ITS i altres aspectes sobre sexualitat.

Taula 6. Coneixements sobre la prevenció del VIH (mostra total)		
	% D'acord	
	Nois	Noies
Compartir pis, estudiar, treballar o compartir la roba amb una persona infectada pel VIH posa en risc a d'altres persones (n=439)	35,8	25
Una persona amb aspecte saludable pot tenir el VIH (n=108)	100	98,2
Pot reduir-se el risc de transmissió del VIH mantenint relacions sexuals amb una parella fidel i no infectada (n=93)	68,8	68,9
Es pot adquirir el VIH per compartir aliments amb una persona infectada (n=99)	32,7	28
Es possible infectar-se pel VIH per una picada de mosquit (n=95)	38,8	41,3
El risc de transmetre el VIH a través del sexe oral és molt menor que a través de la penetració (n=100)	59,6	62,5
El VIH es pot agafar morrejant-se amb una persona infectada (n=96)	32,7	38,3
Utilitzar sempre el preservatiu en les relacions sexuals fa desaparèixer el risc pel infecció del VIH* (n=105)	54,7	82,7

* $p < 0,05$

Taula 7. Coneixements , actituds sobre el VIH/ITS i altres aspectes sobre sexualitat		
	% D'acord	
	Nois	Noies
Treure el penis de la vagina abans d'ejacular evita sempre un embaràs (n=106)	20,4	25
Acariciar-se en parella sense arribar a l'orgasme és fer sexe (n=104)	34	35,2
El preservatiu per a vagina es pot col·locar abans de l'erecció del penis (n= 94)	80	86,4
Estaria disposat/da a fer un petó a la galta a una persona seropositiva (n=97)	77,6	83,3
El clítoris pot estimular-se més fàcilment practicant el sexe oral que realitzant la penetració vaginal (n=101)	86,5	93,9
Totes les Infeccions de Transmissió Sexual (ITS) presenten algun símptoma que fa que la puguem identificar* (n=102)	39,2	19,6
Si portes preservatius a sobre (bossa, motxilla...) dóna la sensació que sempre vols mantenir relacions sexuals (n=109)	24,1	27,3
L'única informació sobre la penetració anal que dispo prové de les pel·lícules/sèries (n=103)	35,3	46,2
La màxima sensibilitat d'una noia en relació al sexe es troba a l'interior de la vagina (n=104)	20,8	19,6
Estaria incòmode si a la meva classe hi hagués algú amb el VIH (n=105)	44,2	32,1
La "primera vegada" se sent dolor i/o es produeix un sagnat (penetració vaginal) (n=101)	56,9	66
Una dona no pot quedar-se embarassada la "primera vegada" (penetració vaginal) (n=105)	11,5	3,8
La relació sexual només és plena quan arriba l'orgasme a la vegada (n=105)	34	32,7
Amb preservatiu és més difícil arribar a l'orgasme (n=101)	46,9	36,5
Practicar sexe sempre és plaent, satisfactori i fa sentir a la persona més segura de si mateixa (n=105)	67,9	55,8

* $p < 0,05$

RESULTATS COMPARACIÓ PRE-POST TEST

El POST-test de la intervenció *Com prevenim, com gaudim?* comença al cap de 2 mesos de la primera. La intervenció es du a terme entre el 16 de febrer i el 31 de maig de 2016.

PERFIL DE LA MOSTRA

Al POST participen 95 joves (51,6% nois i 48,4% noies) respecte els/les 109 que van participar al PRE. Un total de 67 joves participen en aquesta avaluació PRE-POST. L'edat mitja és de 16,4 anys (DE: 0,50).

En quan a la orientació sexual, no s'observen diferències entre el PRE- i el POST-test. Dos joves que es definien en el PRE-Test com heterosexuals en el POST-Test s'ho estan qüestionant, i un altre que es definia en el PRE-Test com a bisexual en el POST-Test s'identifica com a heterosexual.

ESTEREOTIPS DE GÈNERE

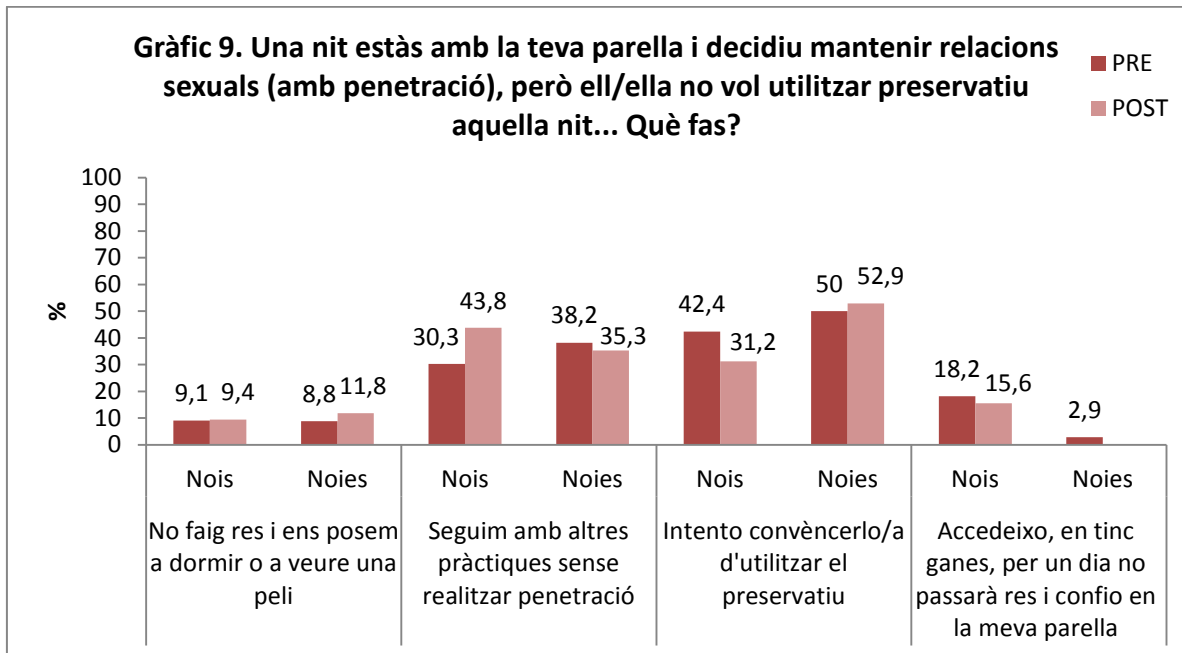
A la **Taula 8** es compara el valor mitjà de les respostes als ítems que avaluen les opinions en relació als estereotips de gènere entre el PRE-test i POST-test. En el cas dels nois, el valor mitjà disminueix en el POST-test respecte el PRE-test en la categoria: *"Per naturalesa, els nois necessiten masturbar-se més que les noies"* i en les noies augmenta significativament a la categoria: *"Tot i que pot semblar dur, ni ara ni mai ha de permetre's que les parelles homosexuals adoptin nens/es ja que pot resultar perjudicial que ambdós pares siguin del mateix sexe"*.

Taula 8. Escala que avalua l'opinió en relació als estereotips de gènere (1. Totalment en desacord-7. Totalment d'acord)

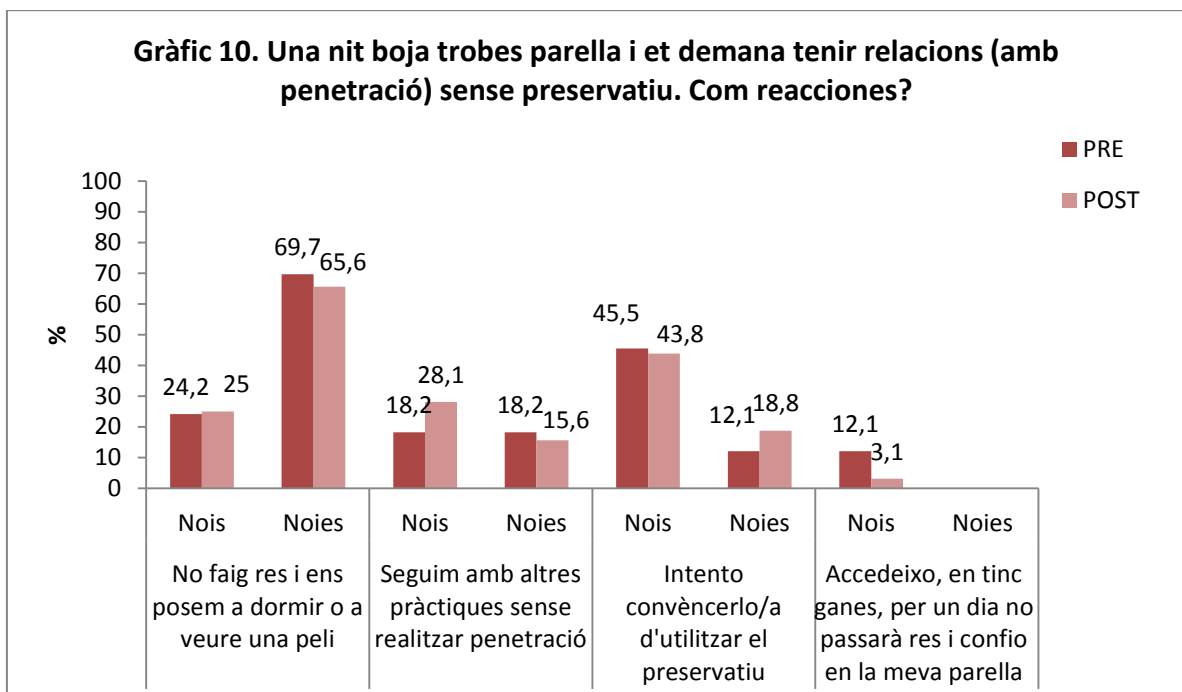
	Nois			Noies		
	Mitjana PRE	Mitjana POST	p-valor	Mitjana PRE	Mitjana POST	p-valor
	%	%		%	%	
No hi ha manera de canviar el fet que una dona que surti de nit sempre tindrà més probabilitats que un home de trobar-se amb problemes	4,33	4,39	0,6	4,79	4,44	0,2
En general, si una dona no està casada ni viu amb parella acostuma a ser perquè no ha trobat ningú que s'enamori d'ella	2,36	2,24	0,6	2,12	1,8	0,1
És natural que els pares tendeixin a concedir més llibertat als fills nois perquè les noies sempre corren més riscos	3,88	3,73	0,5	4,12	3,29	0,06
És més adequat que els nois prenguin la iniciativa en les relacions sexuals	2,97	2,67	0,2	2,88	2,74	0,6
Per naturalesa, els nois necessiten masturbar-se més que les noies	3,97	2,97	0,01	3,5	3,65	0,7
En general, els nois acostumen a tenir impulsos sexuals més forts	4,82	4,36	0,2	4,53	4,18	0,2
Encara que no ho vulguin reconèixer, les dones sempre se sentiran més atretes pels homes forts i virils	4,67	4,82	0,7	4,59	4,38	0,6
Les dones lesbianes haurien de ser acceptades amb normalitat	6,7	6,76	0,7	6,79	6,65	0,6
Tot i que pot semblar dur, ni ara ni mai ha de permetre's que les parelles homosexuals adoptin nens/es ja que pot resultar perjudicial que ambdós pares siguin del mateix sexe	2,06	1,67	0,3	1,18	1,79	0,02
Hauria de permetre's a nois i noies escollir la seva orientació sexual	6,64	6,61	0,5	7,06	7	0,3
Hauria de considerar-se que una persona homosexual sigui presidenta del govern	6,15	6,21	0,8	6,74	6,59	0,9
Tot i el respecte que mereixen, és natural que no es permeti el matrimoni homosexual	2	1,7	0,1	1,29	1,18	0,3
<i>diferències estadísticament significatives</i>						

ÚS MESURES PREVENTIVES

Els **Gràfics 9 i 10** mostren l'evolució de les actituds dels/de les joves en diferents situacions que plantegen la capacitat de negociació en l'ús del preservatiu.

No s'observa cap evolució significativa en la capacitat de negociació amb la parella estable entre el PRE- i el POST- ni entre nois ni en les noies.

No s'observen diferències significatives entre el PRE-test i el POST-test en la capacitat de negociació amb una parella ocasional.

CONEIXEMENTS I PERCEPCIONS SOBRE PREVENCIÓ DEL VIH I SALUT SEXUAL

A les **Taules 9 i 10** es presenta la comparació entre el PRE-test i el POST-test en relació als coneixements sobre prevenció del VIH, actituds sobre VIH/ITS i altres aspectes sobre sexualitat dels/les nois i noies participants.

Taula 9. Coneixements sobre la prevenció del VIH⁹				
	% D'acord			
	Nois		Noies	
	Pre	Post	Pre	Post
Compartir pis, estudiar, treballar o compartir la roba amb una persona infectada pel VIH posa en risc a d'altres persones	36,4	21,9	29	15,6
Una persona amb aspecte saludable pot tenir el VIH	100	100	97,1	97,1
Pot reduir-se el risc de transmissió del VIH mantenint relacions sexuals amb una parella fidel i no infectada	62,1	66,7	63	64,5
Es pot adquirir el VIH per compartir aliments amb una persona infectada	32,3	24,2	26,7	8,8
Es possible infectar-se pel VIH per una picada de mosquit	33,3	18,2	39,3	32,4
El risc de transmetre el VIH a través del sexe oral és molt menor que a través de la penetració	59,4	60,6	65,5	69,7
El VIH es pot agafar morrejant-se amb una persona infectada	22,6	24,2	29,6	15,2
Utilitzar sempre el preservatiu en les relacions sexuals fa desaparèixer el risc pel infecció del VIH	65,6	66,7	81,8	90,6

En relació als coneixements de les formes de transmissió del VIH (**Taula 9**), no s'observen canvis.

Taula 10. Coneixements, actituds sobre el VIH/ITS i altres aspectes sobre sexualitat				
	% D'acord			
	Nois		Noies	
	Pre	Post	Pre	Post
Treure el penis de la vagina abans d'ejacular evita sempre un embaràs	21,2	9,1	28,1*	6,1*
Acariciar-se en parella sense arribar a l'orgasme és fer sexe	38,7	60,6	45,5	50
El preservatiu per a vagina es pot col·locar abans de l'erecció del penis	81,8	84,8	82,1	90,3
Estaria disposat/da a fer un petó a la galta a una persona seropositiva	75	84,8	90,3	88,2
El clítoris pot estimular-se més fàcilment practicant el sexe oral que realitzant la penetració vaginal	84,8	90,9	96,9	90,3
Totes les ITS (infeccions de transmissió sexual) presenten algun símptoma que fa que la puguem identificar	37,5*	12,1*	18,8	14,7
Si portes preservatius a sobre (bossa, motxilla...) dóna la sensació que sempre vols mantenir relacions sexuals	27,3	27,3	17,6	6,1
L'única informació sobre la penetració anal que dispoço prové de les pel·lícules/ sèries	37,5	36,4	47,1	44,1
La màxima sensibilitat d'una noia en relació al sexe es troba a l'interior de la vagina	25	36,4	18,8	32,3
Estaria incòmode si a la meua classe hi hagués algú amb el VIH	43,8	36,4	39,4*	17,6*
La "primera vegada" se sent dolor i/o es produeix un sagnat (penetració vaginal)	61,3*	42,4*	58,8	39,4
Una dona no pot quedar-se embarassada la "primera vegada" (penetració vaginal)	9,4	9,1	2,9**	17,6**
La relació sexual només és plena quan arriba l'orgasme a la vegada	40,6	42,4	34,4	27,3
Amb preservatiu és més difícil arribar a l'orgasme	48,4	56,2	31,2	23,5
Practicar sexe sempre és plaent, satisfactori i fa sentir a la persona més segura de si mateixa	68,8	66,7	54,5	66,7

* $p < 0,05$; ** $p < 0,10$;

A través de la **Taula 10**, s'observa una millora en el coneixement, actituds i sobre altres dimensions relacionades amb la sexualitat. 2 ítems en nois i 2 en noies mostren una evolució positiva entre el PRE-Test i el POST-Test. Les noies empitjoren en l'ítem "dona no pot quedar-se embarassada la "primera vegada" (penetració vaginal)"

CONCLUSIONS

La gran majoria d'alumnes de 1r de Batxillerat que han participat a la intervenció *Com Prevenim Com Gaudim* d'enguany s'identifiquen com a heterossexuals. Destaca, però, un elevat percentatge de noies que es consideren bisexuals o que s'ho estan qüestionant (18,2%), un percentatge superior a altres edicions de la mateixa acció (SIDA STUDI, 2015).

Les dades mostren **persistència d'estereotips i rols de gènere tradicionals entre els/les joves** abans i després de la intervenció, tot i que els nois milloren en un ítem. Això posa de manifest la necessitat de treballar aquests temes amb major profunditat i en períodes de temps més prolongats per obtenir millors resultats.

En relació a les pràctiques sexuals, més de tres quartes parts dels/de les nois/es ha tingut **algun contacte sexual** (84,9%) i **un 34% dels/de les joves han mantingut relacions sexuals amb penetració a la vida**, un percentatge inferior a l'edició anterior del CPCG (SIDA STUDI, 2015) i inferior a l'enquesta online realitzada a Catalunya l'any 2012 (42,4% entre els nois i noies de 16 anys) (Folch, 2015). Cal destacar la diferència per sexes en relació a la proporció de nois i noies que han realitzat la masturbació a un mateix, superior en els nois.

L'**edat mitjana d'inici a les relacions sexuals amb penetració** se situa al voltant dels 15 anys, similar a la observada en l'anterior estudi, sense que hi hagi diferències entre els nois i les noies. Per altra banda, l'**edat mitjana d'inici de relacions compartides**, en particular dels "petons i les carícies", se situa abans dels 14, posant de manifest la importància de promoure la salut sexual i l'educació sexual de manera progressiva en totes les etapes educatives.

El nivell de satisfacció amb la vida sexual augmenta lleugerament entre els nois/es que han iniciat les relacions sexuals compartides. S'observen diferències per sexes en la satisfacció a partir del moment que s'inicien les relacions sexuals amb penetració, essent els nois els que declaren estar més satisfets.

En relació als mètodes preventius escollits en els darrers 12 mesos destaca l'elevat ús del preservatiu per penis entre els/les joves. Es confirma el **baix ús del preservatiu vaginal** entre els/les joves. És elevat el percentatge de joves que declaren haver fet la "**marxa enrere**" en els darrers 12 mesos (41,3%) i haver utilitzat la **pastilla del dia després** (31%), percentatges que mostren un increment respecte l'edició anterior del CPCG.

El 69,7% dels/les joves van afirmar haver usat el preservatiu a la darrera relació sexual, sense observar diferències entre nois i noies, un percentatge inferior a l'edició anterior de CPCG.

Respecte a com reaccionen davant de la situació de no disposar del preservatiu si hi ha la possibilitat de tenir una relació sexual amb la parella, més de la meitat dels/de les joves abans de realitzar la intervenció optaven per "intentar convèncer a la parella" d'utilitzar-lo seguit dels que decideixen "seguir amb d'altres pràctiques". Tot i així, destaca un grup de nois (19%) que accedeixen a tenir la "relació sense preservatiu". Al finalitzar la intervenció, no s'observen diferències significatives en la capacitat de negociació. Es posa de manifest que la majoria de nois/es té habilitats per negociar el preservatiu o de plantejar-se tenir relacions sexuals sense penetració, però cal tenir en compte que hi ha un grup de nois que, si bé són minoria, tindrien relacions sense preservatiu. Per aquesta aquest grup de nois, i per reforçar les habilitats dels altres, caldrà seguir treballant la importància d'introduir el preservatiu en les relacions estables.

Si tenim en compte una possible relació amb una parella ocasional sense preservatiu, s'observen diferències entre nois i noies, **sent les noies les que més "es negarien i seguirien amb la festa"**. La majoria de nois "negociarien el preservatiu", però un percentatge gens menyspreable (11%) "accediria a tenir relacions sense preservatiu". Després de la intervenció, si bé s'observa una disminució del grup que presenta la conducta més arriscada (els que accedeixen a tenir la relació ocasional sense preservatiu) les diferències entre el pre i el post no són significatives. Per aquesta raó és important seguir treballant la importància del preservatiu en les relacions ocasionals i les habilitats comunicatives i de negociació de l'ús de mesures preventives entre els joves, per reforçar tot allò que ja s'ha aconseguit i minimitzar les conductes de risc.

Entre les principals **dificultats en l'ús del preservatiu** anomenades pels/per les joves que han realitzat la penetració alguna vegada destaquen diversos arguments clàssics i mites com ara la "pèrdua de sensibilitat" i la "por a un possible trencament". Per altra banda, cal remarcar que aproximadament 1/3 part dels/de les joves creuen que talla el rotllo. Entre les principals **avantatges en l'ús del preservatiu** destaquen l'"efectivitat per prevenir el VIH i altres ITS" seguit de l'"eficàcia per prevenir els embarassos no planificats". Trencar mites i creences entorn a l'ús del preservatiu, així com reforçar els aspectes a favor serà clau si volem que aquest mètode sigui més utilitat entre els joves.

Al voltant d'un de cada quatre joves que han tingut relacions sexuals amb penetració (27,3%) declaren haver utilitzat **alguna vegada el tractament postcoital**. Pot ser interessant estudiar més en específic les conductes sexuals d'aquest grup de nois i noies i les raons que els han portat a utilitzar aquest mètode.

La **font principal sobre sexualitat** dels/de les joves són el "grup d'iguals", en segon lloc "Internet", entre els nois, i "Internet" i/o l'"escola" entre les noies. Cal destacar l'increment observat en el percentatge de joves que afirma **haver usat Internet per informar-se sobre sexualitat** en relació a l'estudi anterior (del 76% al 87% en nois i del 23% al 65,5% en noies, respectivament). El gran ús que fan els/les joves actualment de les xarxes socials fa que aquest canal sigui clau per difondre informació sobre salut sexual i realitzar intervencions educatives.

Finalment, destacar que s'observa que **persisteixen certs mites i dubtes en relació a les vies de transmissió del VIH**. El 32,7% dels nois i el 28% de les noies pensa que es "pot adquirir el VIH per compartir aliments amb una persona infectada", i al voltant del 40% de nois i noies creu que pot "adquirir-se per una picada de mosquit". Tenint en compte que, a més a més, no s'observa cap millora significativa un cop realitzada la intervenció, caldria treballar amb més profunditat aquests conceptes generals que potser donem per coneguts. Per altra banda, tot i la millora tant en nois com noies en els **mites i falses creences relacionats amb altres aspectes de la sexualitat**, encara hi ha marge de millora. Caldrà no oblidar aquestes dimensions de la sexualitat en les properes accions educatives.

Referències bibliogràfiques:

Folch C, Álvarez JL, Casabona J, Brotons M, Castellsagué X y Grupo Jóvenes e Internet. Determinantes de las conductas sexuales de riesgo en jóvenes de Cataluña. Rev Esp Salud Pública 2015;89: 1-11.

Prevenir per Gaudir. Avaluació de Resultats. Sida Studi, 2015. Disponible a: <http://www.sidastudi.org/resources/doc/161124-sida-studi-informe-resultats-prevenirpergaudir-14-15-8975994587577391096.pdf>